

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimbi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština znaša.
Za oznanila plačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vse one čast. p. n. naročnike, katerim smo danes pridigli nakažnice, prosimo prav uljudno, da blagovolje poslati naročnino vsaj do torka 16. dne t. m., ker drugače jim bode list ustavljen.

Upravljanje „Slovenskega Naroda“.

Parnell.

Največ imenovani mož je danes vodja irskega naroda, ki bi že dolgo vrsto let težavni boj za samostojnost svojo z mogočnimi Angleži. Politični svet zanima se posebno za znano Parnellovo uprašanje, katero utegne roditi težke posledice za že itak napete odnose mej Irsko in Angleško. Irsko uprašanje, ta živa rakova rana na telesu Angleškem, ki traja že več vekov, približalo se je v poslednjem času po nastajanji velicega angleškega državnika Gladstona nekako srečni rešitvi, mislilo se je, da s pomočjo starega poštenjaka in njegove stranke bodo skoro triumfovala toliko let tlačena in gažena Irška, da se po stoletnih mukah in brezkončnem trpljenju bliža tudi njej dan rešitve. Ali ne, kakor, da neko prokletstvo goni nesrečni ta narod, nenadoma zasukala se je stvar drugače.

Kdor bi bil ljubljenc irskega naroda, nekronanemu kralju zelenega otoka, kakor se je sploh imenoval Charles Stewart Parnell, povedal pred nekaterimi tedni, da bode prišei dan, ko ga bode zatajil lastni njegov narod, ko mu bode obrnil hrbet velik del njegove močne stranke, dobil bi bil v odgovor pomilovalni posmeh. In vendar prišlo je tako. Kakor čez noč podrl se je dozdevni prestol ljubljence narodovega, ostalo mu je pač še nakaj zvestih privržencev ali velik del naroda odpovedal mu je pokorščino in zahteva, da se odpove vodstvu naroda.

In zakaj vse to? Kar ni mogla doseči lokavo in zvito z mogočnimi sredstvi proti njemu naperena pravda „Times-Parnellova“, ki je še v živem spominu nas vseh, kar ni doseči mogla politična intriga, ki je nameravala uničiti s podkupljenimi pričami velicega narodnega voditelja, to doseglja je neznatna pravda kapitana O’Shea, s katerega soproga je gojil Parnell nedovoljene zvezne. Naj se misli, kakor se hoče, o značaji tožečega soproga, ki je v gori ome-

njeni pravdi igral tudi veliko ulogo, to ne prednegači konečnega izida pravde, v katerej je bil Parnell sokrivena spozaan prešešta, katero je zakrivila soproga kapitana O’Shea.

Na Francoskem bi morda tak roman kacega merodajnega politika celo pouzdignil in interesantnega naredil njega glavnega junaka, na Španjskem ali v Italiji bi mu vsaj ne škodoval (znane so ministra Crispia aventure z njegovimi raznimi ženami) celo pri nas bi se mu morda ne zamerilo tako hudo. Drugače na Angleškem. Mr. Parnellu dokazalo se je pred ljudskim sodiščem, da je gojil nedopušcene zvezne s soproga intimnega svojega prijatelja in to zbudilo je burjo proti njemu. Oskrunil je privatni svoj značaj pred javnostjo, nasprotniki njegovi dosegli so po tem potu svoj namen, ki ga po drugem neso mogli doseči. V koliko je opravljena ta agitacija proti njemu, zahteva, da odstopi od vodstva naroda svojega zaradi tega, ker je zavedel jedno žensko, o tem tu ni govor. Brez dvombe je sanco to, da ako ne odstopi prostovoljno, ako ne žrtvuje osebe svoje stvari na ljubo, razpasti utegne dozdaj močna in jedina stranka njegova, razdreti utegne se zvezne z liberalci angleškimi, na katerih čelu je stari Gladstone, ki je mnogo očitanj že moral pretrpeti zaradi svojega poštenega in pravičnega mišljenja na korist ubogi zatrtri Irski. Mnogo najboljih prijateljev njegovih obrnilo mu je hrbet baš zarad zvezne s Parnellom. Zdaj pa je nastal razpor mej njima, ki je čitateljem znan iz telegramov, katere dan za dnevom prinašajo novine o tem perečem uprašanju.

V tem kritičnem trenotku kaže se žalibog, da Parnell se neče postaviti na uzišeno stališče, da žrtvuje osebo svojo narodu svojemu na korist, nasprotno, dosedanje njegovo postopanje kaže, da više ceni osebo svojo nego narod, kateremu je bil dozdaj voditelj, katerega velik del pa je sedaj proti njemu ter zahteva odločno, da mora odstopiti.

Nadškof irski in najodličnejši prelati irski, dozdaj najtoplejši privrženci Parnellovi, izjavili so v odprttem pismu, da mora odstopiti. Tudi na drugih shodih zahtevalo se je, da odstopi, da se zapreči prelom z angleškimi liberalci.

Gladstone sam postavil je alternativo: Ali Parnell mora odstopiti, ali pa bode odstopil on —

Gladstone. Parnell pa je izdal manifest, v katerem pravi, da za njim stoji narod, da torej ne odstopi, dalje je skušal sumničiti čistost namer Gladstonovih glede Irske. Ali ni dosegel namena svojega, da bi vrgel senco na ta najčisteji značaj, ki ga je mogoče najti v političnem življenju.

Razen duhovščine, ki je bila vedno v prvi vrsti v borbi naroda, nastopili so proti Parnellu mnogi drugi odličnaki, omenjamamo samo Dillona in Briena, ki sta največ trpela izmej irskih prvakov in mnogo družih.

Kako se bode odločil Parnell? Ako se ne žrtvuje in trdrovatno hoče ostati na svojem dosedanjem mestu, prizadejal bode hud udarec stvari, za katero si je pridobil toliko zasluga. Če pa odstopi pogrešala ga bode domovina, ki izgubi vrlega boritelja. Vendar so okoliščine take, da je želeti le drugo. Le z zatajenjem in žrtvovanjem samega sebe bode morda storil največjo uslugo domovini ter pokazal svojo udanost do nje. Tako bi bilo končno mogoče, do nakane protivnikov vendar ne bodo dosegli onega namena, ki so ga imele, pokopati s Parnellom vso Irsko.

Kdor pa največ trpi pri vsem tem, je uboga Irška, nad katero s svinčeno pezo leži grozna usoda že nekoliko vekov, ubogi narod, ki se je misil blizu, da doseže s pripomočjo plemenitih mož vsaj nekaj svojih pravic. Najnovejši dogodki pa so ga s kruto silo vrgli nazaj od zaželenega cilja, Bog vedi kako dalječ in za koliko časa?

Po deželnih zborih.

VI.

Kakšen je položaj Slovanov v Šleziji, pokazalo je razvitje zastave češkega Sokola v Opavi. Tedaj so se mestni očetje postavili tako rekoč na celo družino, ki je kamnjala Čehe in videli smo vso brezozirnost čeških Nemcev proti Slovanom. V Šleziji ne vlada več politično nasprotje, temveč strastno sovraštvo mej Nemci in Slovani. Nemci bi najrajši kar zatrli in uničili Slovane. Nemške šole jim ne opravljajo več dosti hitro germanizacije. Posebno je Nemci razburilo to, da so pri zadnjih volitvah v kmetskih občinah Slovani dosegli tako lepe uspehe. Jezilo jih je, da se Slovani vedno bolj zavedajo, da so tako malo uspeha imela vsa dosedanja prizade-

Tako bi vsaj smel misliti, uvažujem, da je govor mož 1848. l. v slovenskem gledališču izborni peval s sonornim svojim glasom:

„Kaj doživel sem na sveti,
Moj Bog kaj se godi?“

a se sedaj mehkotno poganja za to, da bi se nemško-slovensko golice izpolnjevale samo nemški. Tu pač velja:

„Vsi podobni ste sosedom
Slovenci biti nas je sram.“

Pravi se sicer: „Honores mutant mores“, a jaz se usojam pripominjati, da tega vendar ni treba bilo. Ako na višjem mestu neso želeli, da bi se ljudsko popisavanje vršilo v slovenskem jeziku, čemu so razposlali nemško-slovensko tiskovine? Dali so nam tu „belo polo“ in kdor čuti narodno, on ne bode niti za hipec dvojil, kam mu kaže pravi pot in zapisal bode vse izključno slovenski.

Zima, ki je ustavila marsikatero podjetje, otvorila in oživila je starodavno drsalische „Kern“ v Trnovem. Koliko poezije bilo je nekdaj v besedi „Na Kernu“ in kako pestrobojno življenje se je razvijalo ondu na ledu! Vitke in brdke drsalke tekmo-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Odkar je Bog ustvaril svet, vrši se vedno isti red, da jesen pride za poletjem in sočni plod za bujnim cvetjem, potem pa „Zima prikima — Tičke spodi, — Tičega petja — Slišat! več ni.“ In v resnici ni jih več tic pevk in namesto rož v vrtu pred hišo gledamo samo kristalno blesteče ledene cvetke v oknih in dočim so nam v mesecih „sine r“ toplo solčni žarki rudečili lica, da smo bili podobni kuhanim rakom, prevzel je sedaj mraz isto nalogu, ker nam brije v obličeju imamo vsled mraza in burje cvetoča lica in vijoličast nos, a smo pri vsem tem toli nevšečni, da vsi nekako begam po ulicah, si manemo roke in se često prijemljemo za kako občutljiva ušesa.

Zimo imamo, kako čutno zimo, to se vidi v vsaki ulici. Hlapec, ponujajoč premog v plombiranih in neplombiranih vrečah, pričakujejo se željno in hrapo nosijo takozvane „črne dijamante“ v drugo tretje nadstropje, Italijani in Vipavci, ki na raznih prostorih pečejo kostanj in prodajajo svoje „car-

melli“, dosledno grejejo rudeče ozeble roke nad železno pečjo, branjevke pred frančiškani in „Za vodo“ sedé na piskrih, polnih žrjavice, postrešček zavili so se v raševino, velika množina občinstva ima obute visoke škornje, vidijo se razne volnene in suknene obleke, vmes topli kožuh in tople kape — mej katerimi je starodavna polhovka že skoro izginila — na vse strani pa splošna mobilizacija proti mrazu, katera se javlja tudi v tem, da ob tacih prilikah cena kurila nekoliko poskoči. To je menda tudi uzrok, da prevladuje po nekaterih kavarnah in krčmah pravi sibirski mraz, da človek niti zimske suknje sleči ne more.

Zima je pa tudi v javnem življenju. Kamor pogledam, sam led. Zamrznilo so že razne naše zahteve, ledena lica vidimo na levo in na desno, dobrohotnosti nikjer, povsod le politička „Polarlandschaft“, katera naj bi nas vzela v smrtni svoj naročaj. Zares, javno naše življenje že močno spominja na Wyprecht-Payerjev „Franz-Josefsland“ in s strahom si že mislimo, kako bi naša ladija utegnila obtičati mej ledenu gorovjem, brez upa rešitve, da bodo najprej popokala stranska rebra, potem krov, potem pa jambora z zastavo našo.

vanja, da bi jih ponemčili. Ta strah je tem večji, ker vedo, da bi Slovani dosegli še večjih uspehov, ko bi vsi vladni organi ne delali za Nemce.

Da je stališče slovanskih poslancev v deželnem zboru pri takem nasprotstvu obeh narodnosti težavno, umeje se ob sebi. To so v obilni meri skusili češki in poljski narodni zastopniki. Vzlič temu so pa s svojim odločnim postopanjem dosegli nekaj uspeha, pred vsem pa si pridobili nekaj ugleda. Prisilili so celo Nemce, da so jih morali vsaj spoštovati zaradi njihove odločnosti.

Boj začeli so že v prvi seji, zahtevajoč, da naj slovanski poslanci storite svojo obljubo v slovenščini in da se prečita formula obljube tudi v slovenščini. Poslednje se je zaradi formalnih pomislekov opustilo, a slovanski poslanci so storili obljubo vender v slovenščini. Nadejati se je pa, da bodo do prihodnje volilne dobe že dobili kak potrjen prevod obljube, da se potem slovanskim poslancem povsem ustreže v tem oziru. Uspeh odločnega hkratu pa tudi dostenjega postopanja slovanskih poslancev je ta, da so jih volili v vse odseke. V največ odsekih imeli so po jednega v nekaterih pa celo po dva zastopnika. To kaže, da celo Nemci priznavajo važnost Slovanom.

Z veliko odločnostjo branili so slovanski zastopniki slovanskega prebivalstva pravice, žal, da navadno brez uspeha. Mnogi njih govorili bili so zmanj. Zaman so želevali slovanski učni jezik na deželni kmetijski šoli v Chotěbužu, ko imajo Nemci že svojo kmetijsko šolo. Odgovarjalo se jim je trdovratno, da zavodi, ki so za vso deželo, morajo biti nemški.

V nekaterih drugih uprašanjih so pa bili srečnejši. Pripravili so deželni zbor, da je dovolil podporo dvema češkima dijaškima društвoma. Ta pridobitev je sama na sebi male vrednosti, ali velicega pomena je zaradi tega, ker je pokazala, da veleposestniki ne odobravajo povsem postopanja družih šeških Nemcev, temveč da so v marsičem pravičnejši Slovanom. Jasno je postal, da bi se dali šeški veleposestniki pridobiti, da bi Slovanom marsikaj prijenjali, ko bi morda vlada pokazala dobro voljo Slovanom pripomoči do svojih pravic. Deželni zbor bi torej ne delal nepremagljivih ovir, ko bi le vlada pokazala resno voljo, da hoče biti Slovanom pravična. Pa tudi pri drugi priliki se je isto pokazalo, bilo je to pri obravnavi o predlogih glede nekaterih prememb deželnega šolskega zakona. Veleposestniki postavili so se v tem oziru popolnom na stališče Čehov. Zavrnjena sta bila dva predloga z liberalne strani in vsprejet predlog veleposestnikov, ki se ni dosti ločil od predloga, ki so ga stavili Čehi.

Nemci sami so spoznali, da v veleposestnikih nemajo zanesljivih zaveznikov. Jeli so se batiti, da bi se jim utegnil nazadnje še izneveriti deželni odbornik iz skupine veleposestva in bi potem celo utegnili zgubiti večino v deželnem odboru. Predlagali so zato, da se pomnoži število deželnih odbornikov za jednega, katerega bi volil ves zbor. Dotični predlog je bil sicer vsprejet, ali zaradi odločnega upora slovanskih zastopnikov, ki so bili celo ostavili dvorano, se ga vlada ni upala predložiti sankciji. Deželni odbor volil se je po doseganjem volilnem redu.

vale so s čitimi drsalci in v elegantnih kurvah švigate po ledene parketu. Na „Kernu“ svirala je čestokrat vojaška godba in ob njenih zvokih plesala se je mnogokrat na ledu kadrilja, dočim so se v ozadji v zračnih šotorih prodajala razna topla in mrzla krepčila in so takozvani „perafurji“ (sedaj že neznan tip) občinstvo vabili na razne igre in mu ponujali na prodaj pomeranče, fige in razne sladčice.

Odkar se je otvorilo lepo drsališče Tivolsko, zatemnula je nekdanjega „Kerna“ slava in le malo drsalcov gomazalo je po njegovi ledeni gladini. Sedaj pa je zopet drugače in našemu ljubemu ministru Gauču gre nepobitna zasluga, da se bode ondu za Trnovskim farovžem zopet začelo veselo življenje. Gospod Gauč je namreč odredil, da imajo srednjesholci poleg drugih vaj gojiti tudi drsanje. Na to so vodje tukajšnjih gimnazij in realke svojim dijakom izbrali „Kerna“, ki je še vedno jako lepo in obširno drsališče. Oniu bode torej naša učenca se mladež poskušala svoje „halifax“ in do komolca hvalila ministra Gauča, ki tako očetovski skrbi za njeno telesno blaginjo. Tej hvali pridružil se bode pa izvestno tudi gospod Doberlet, kateremu bode

Uspehi slovanske delegacije v sleškem deželnem zboru niso veliki, ali vendar smemo biti že njimi zadovoljni, če pomislimo težavni položaj njen. Saj slovanski poslanci v družih deželah tudi niso dosegli. Upamo pa, da se bode slovanskim poslancem v bodočem zasedanju še bolj posrečilo veleposestnike pritegniti na svojo stran in potem priboriti še večjih uspehov. Vsekako je letosne zasedanje deželnega zборa pokazalo, da se tudi v Šleziji Slovanom začenja svitati.

Govor slovenskega poslanca Murija o koroških šolah

v koroškem dež. zboru dne 10. novembra t. l.

(Po stenografskem zapisniku.)

Danes se nesem mislit mešati v šolski razgovor. Ker so se pa besede tako zasukale, hočem vendar tudi jaz nekaj besed povedati. Visoka zbornica! Gospodje predgovorniki so trdili, da slovensko ljudstvo samo želi, naj bi se v šoli samo nemški poučevalo. Saj tudi mi nesmo proti temu, ako se nemščine toliko uči, kolikor je prav in mogoče; toda mi hočemo, da se tudi slovenski materin jezik ne zanemarja. (Poslanec Einspieler: Čisto resnico!) Še misliti si ne morem, kako bi se mogli otroci kaj prida naučiti, ako se poučujejo v jeziku, katerega ne razumejo. Za svojo trditev inam takoj dokaz. Jedna šolska občina mojega volilnega okraja je bila tako srečna, da je dobila dovoljenje, upeljati v šolo slovenski pouk. O začetku preteklega šolskega leta se je poslužila tega dovoljenja, in uspeh je bil izvrsten, čeravno je bila ta šola šest mesecev zaprta zavoljo osepnice. Otroci so se na podlagi razumljivega jezika v kratkem času več naučili, nego prej v dolgih letih. V dokaz se sklicujem na gosp. deželnega šolskega nadzornika, ki je bil tam in se sam prepričal, kako šola dobro deluje. Jaz mislim, da koroškim Slovencem ni treba jerobov (Post. Einspieler: Tako je!) oni nesko več mladoletni in sami vedo, kaj jim koristi ali škoduje; zato naj se takim občinam, ki prosijo za slovensko šolo, tista res tudi dovoli, potem bo vseh preprirov konec. Pri sedanji šolski uravnavi pa moram z obžalovanjem izreči, da slovenski rod na Koroškem takorekoč brez šole vzrašča. (Živo oporekanje) Otrok se koj iz začetka poučuje v jeziku, katerega čisto nič ne razume; minejo tri do štiri leta, predno razume nekaj stavkov, ki jih bere; da bi se pa otrok res nemški naučil, o tem ni govora, nauči se nekaj nemških besed; kadar pa izpolni trudopolno šolsko dôbo in stopi nazaj v slovensko družbo, se mu te nemške besede kmalu izkadio iz glave. Torej vprašam, ali nesem prav govoril, da cel rod, ki šteje nad 100.000 duš, brez vse šole vzrašča. (Oporekanje in klici: Saj to ni res. — Ghon: Nikar tako ne pretirajte!) Po mojih mislih je to ne samo krivično, ampak prav barbarično (divjaški). (Ugovor.) Le pomislite, koliko bi se slovenski otroci, ki neso slabih glav, lahko naučili, ko bi se poučevali v jeziku, katerega umejo! Tako pa je uspeh jako plitev; brati in pisati sicer znajo, pa redkokaj vedo, kaj so brali in pisali. (Oporekanje. — Einspieler: Res je!) Lahko bi vam pokazal izglede, da otroci, ki so šolo dovršili, še navadnega pisma ne znajo spisati. V

„Kern“ vsled Gaučeve genialne odredbe donašal več dobrodokov. In tako je gospod Gauč z jednim udarcem zadel dve muhi, oziroma veliko ljudij storil srečnib in zadovoljnib.

Med knjigami in ljudmi.

Češki spisal Svatopluk Čech, preložil I. Skalar.

IV.

(Dalje in konec.)

Odprti jedno kajig uzrl je v nji zavoj popirja zvito s kitico svitlib, mehkih las. Radovedno je odstranil čudno vez in odvil dve ormeneli pismi; v prvem je bilo pisano:

Jedina draga hčerka moja!

Prah in pepel bom že, ko razviješ z dragimi prsti ta mrtvi pozdrav svojega otca. Bodis zdrava, bodis srečna, hčerka moja! Hčerka moje jedine ljubezni, hčerka mojega greha! Nepričakovana smrt mi je ugrabilo tvojo majko, predno sem jo mogel pred svetom storiti svojo ženo: svet ti ne bo privoščil mojega imena, toda mojega otčevskega blagoslova ne more ti vzeti! Blagosavljam te: bodis krasna, dobra, plemenita, kakor tvoja mati! Blagoslavljam te: bodis srečnejša, nego ona! Blagoslavljam

slovenščini ne znajo pisati, ker se tega niso učili; nemščine pa ne razumejo. Torej pišejo, če mora pisano biti, koroško slovenščino z nemškimi črkami. Take pisarije so navadno nerazumljive in šole nevredne.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 13. decembra.

Češki državnozborski klub.

Dr. Trojan je že naznal, da izstopi iz storačkega kluba. Za njim bode izstopilo še več drugih. Dr. Rieger bode skoraj general brez vojakov.

Dolenjeavstrijski deželni zbor

je prenaredil zakon o šolskem nadzorstvu, v količor je to bilo potrebno zaradi združenja predkrajev. z Dunajem. Pri tej priliki se je bila razvila živahnna debata o šolskih zadevah sploh. Poslanec Schleicher je našel, da bodo katehetje preslabo zastopani v okrajnih šolskih svetih in pa da ne gre, da bi kateheti v okrajni šolski svet kar poklicati nastnemnik. Predlagal je, da bi v okrajnih svetih na Dunaj bila dva zastopnika katehetov, katera bi izvolili kateheti sami. Temu se je od več strani ugovarjalo in debatovalo se je o verski šoli in o tem, ali je šola državna ali cerkvena naprava. Pri glasovanju zavrgel se je Schleicherjev predlog. Protiv njemu niso glasovali ne le liberalci, temveč tudi protisemitje.

Autonomija katoliške cerkve na Ogerskem.

Enketa, ki se posvetuje ob uvedenji avtonomije katoliške cerkve na Ogerskem, začela je svoja posvetovanja. Pokazala so se pa že pri prvi seji velika nasprotja. Naučni minister je bil le za to, da se uvede avtonomija le v okviru občin, dočim so mnogi govorniki zahtevali deželno avtonomijo katolikov in so celo pretili, da se daljnib posvetovanj ne udeleže, če vlada ne popusti svojega omejenga stališča.

Stranke na Ogerskem.

Kakor se kaže, se ne bode noben del znane opozicije združili z vladno stranko. Dotična pogojanja niso imela povoljnega uspeha. Zato se je pa zmerna opozicija odločno postavila proti vladni, ko se je v zbornici jek razgovor o ogerski tovarni za puške. Zmerna in skrajna opozicija bili sta tako složni v tej zadevi, kakor bi se prav nič ne ločili v svojih načelih. Obe sta z vso silo se zaganjali v deželnobrambenega ministra Napade proti temu ministru pa hočeta nadaljevati, ko pride na vrsto zakon o dovoljenji vojaških novincev in pa poročilo deželnobrambanskega ministerstva o jednoletnih prostovoljcih. Pri tej priliki hočeta začeti razgovor o jednoletnem prostovoljci Ivanovici, ki je bil kaznovan, ker je napival Koštu.

Viranje države.

Nemški državni zbor

pojde že danes na božične počitnice in se zopet snide še le dné 8. januarja. V prvi seji po božiči predlagali bodo socijalni demokratje, da se odpravijo carine na žito. Ta predlog bode podpirala tudi svobodomislna stranka. Druge stranke bodo pa nasprotovale, najbolj seveda konservativna, ker bi največ škode imeli veleposestniki, če bi se odprala pota tujemu žitu v Nemčijo. Vlada bode seveda tudi proti odpravi carin. Predlog socijalnih demokratov bode gotovo odklonjen.

Parnell.

31 irskih državnih poslancev je na strani Parnellovi, 52 se jih je pa izreklo proti njemu. Dva poslanca se pa še nesto izjavila na nobeno

Dalje v prilogi.

te: dvigaj se, kakor zvezda nad svetom, ako tudi ne potomka mojega rodu, temveč žareč biser, v katerem je združena vsa krasota in svitloba, ki je izginila iz bednega oklepa mojega duha!

Julian Orlický.

Drugi list je bila pravilna in veljavna oporoka, s katero je ostavljal grof Julian svoji nezaškonski hčeri Ireni veliko posestvo, katero je nedavno kupil, in znatno vsoto novcev.

Iz teh listov je bilo videti, da je grof Julian slutil bližnjo smrt, a da ga je ona prej zalotila, nego je mogel nadaljnje korake glede na oporoko storiti.

Drugi dan se je srečal Vaclav z otožno začiščeno Ireno na navadnem mestu v parku. Toda preduo ga je mogla nagovoriti, podal ji je dnevnik in zavoj popirja, obvezan s kitico svitlib las, Ias Julijinih. „Predno mi odgovorite, prečitajte to!“ rekel je in naglo odšel.

Nastopna dva dni se ni sestal z Ireno. Tretji dan je bila gledališka predstava diletantov v mestu. Ko je ustopal v prostore, polne raznega občinstva, naznanjal je baš režiser, da je gospod Jahoda v poslednjem hipu vrnil ulogo, da jo je moral naglo

stran. Na Irskem so se sedaj začele burne agitacije. Pri dopolnilni volitvi v Kilkenny-ji bode imel narod priliko izreči se, je li za Parnella ali proti njemu. Obe stranki postavili sta kandidata. Parnell ima posebno delavce in sploh nižji narod na svoji strani.

Židovski tabor v Londonu.

V angleški prvostolnici bil je velik meeting na katerem se je sklepal, da se obrnejo naravnost do carja, da se ustavi preganjanje židov v Rusiji. Več gornikov je hudo zabavljalo proti Rusiji in v strašnih barvah slikalo preganjanje židov. Mi ne verjamemo, da bi se v Rusiji dosti zmenili za sklep angleških meetingov. Sicer so pa Angleži pač najmanj poklicani utikati se v tuje zadeve, ko jim na Irskem mre narod za gladom. Za svoje podložnike naj bi najprej preskrbeli in pomeli pred svojim pragom.

Dopisi.

Iz Senožeče 8. decembra. (Volitve v cestni odbor.) Da se resnica prav spozna, čuti je treba dva zvoná. Zato Vam pošiljam te vrstice v pojasnilo in v popravek dopisu iz senožeškega okraja z dne 28. novembra t. l. Gospod dopisnik pravi, da se je pri volitvi ravnalo pristranski, brezozirno in samovoljno in da občina Hrenovice s 3612 prebivalci nema nobenega odbornika, Senožeče pa z 935 prebivalci pa tri. Ta trditev in te številke so krivične. Pri volitvi je bil navzoč sam g. okrajni glavar, o česar pristranski, samovoljstvu in brezozirnosti še nesmo nicesar čuli. Nadalje se ne sme nasproti postaviti občina Hrenovice in občina Senožeče, kajti na naši strani so bile sledče občine: Laže, Senožeče s podobčino Gaberče, Dolenja vas s podobčino Potoče, Senodole, Famlje, Britof in Gor. Vreme, torej devet občin s 3042 prebivalci, na oni strani s mo jedna občina, katera ima po odštetih onih katastralnih občinah, ki spadajo v okraj Postojinski le 2981 prebivalcev. Zdaj pa je treba pomisliti, da bodo deželní odbor imenoval še dva odbornika, in sicer jednega gotovo iz občine Hrenoviške. Večina seveda mora biti tam, kjer je večina prebivalcev. To je čisto naravno. Zato besede: „Tam kjer je poštenje doma, se kajtacega misliti ne da“ odločno zavračamo.

Domače stvari.

— (Z Dunaja) se javlja, da so poslanci Adamek, Makso Hajek in Vesely izstopili iz češkega kluba in se pridružili mladočeškemu klubu, ki šteje sedaj 14 članov.

— (Hrvatski sabor) sklenil bodo svoje letošnje zasedanje v torek ali sredo. Potem bodo zboroval po veliki noči.

— (Osebna vest) Višji državni pravnik v Gradci, dr. Viktor Leitmaier, dobil je naslov in značaj dvornega svetnika.

— (Imenovanja) Vladna kancelista gg. Ludovik Sterger in Fran Demšar imenovana sta okrajnima tajnikoma, okrajnega sodišča kancelist Ferdo Leske in žandarmerijski stražmešter Ludovik Bauer vladnima kancelistoma na Kranjskem.

— (Iz pisarnice Dramat. društva.) V sredo dne 17. t. m. priredi Dramatično društvo gledališko predstavo slušateljev in slušateljev dramatične šole. Nastopili bodo torej samo oni učenaci in učenke, ki so obiskovali letošnjo dramatično šolo.

drug igralec prevzeti in da prosi radi tega milostne sodbe. Kmalu potem je nastopila Irena. V tesnem prostoru je nastalo čudno vrvenje in šumenje; pisana peresa in jednake pahljače nagibale so se druga k drugi, in krasna ter nekrasna usta so šepetaje nemilostno kritizirala ljubeznivo prikazen ključarjeve princese: kako beraški so drobni čre veljci z rožico obledelih pentelj, kako ponošene zlate rese, kako slabo ji pristoja bela roža v laseh, kako je bleda, kako se trese! A ko jo Irena pogumno, z žarečim okom stopila naprej, ko se je začul povorani njen prijetni, zvonki glas, umolklo je šepetanje mater, dih je občinstvu zastajal in pogledi vseh so motrili vsako kretanje mlade umetnice.

Dospela je do besed, katerih jo je starci don Juan tako ognjevito učil, do besed, ko je imela raztrgati važno listino; bela njena ročica je segla v nedrije. Tu je planil Vaclav po konci, iztegnil je roki proti prizorišču, zamolkl njegov krik razlegal se je v grobni tišini, da so se vsi ozrli nanj. Irena je baš z ognjenim očesom trgala na kosce, na drobne kosce oporoča grada Julijana!

Ko se je o burnem, naudušenem ploskanju zvesa zastrila, pohitel je Vaclav na oder. Našel je

Predstavljal se bode burka: „Gluh mora biti“ in veseloigra s petjem: „Šolski nadzornik“. O tej priliki je omeniti, da se še vedno oglašajo nove dame in gospodje v dramatično šolo. — V nedeljo, dne 14. t. m. ne bode gledališke predstave, ker predi teh dan čitalnica svojo besedo. Prihodnja gledališka predstava bodo torej dne 21. t. m.

— (Konsumnega društva) izredni občni zbor je jutri popoldne ob 3. uri v Schreinerjevi pivarni.

— (Klub slovenskih biciklistov) priredil bode v teklu prihodnjega meseca s sodelovanjem vojaške godbe v dvorani Ljubljanske čitalnice „Bicikliško besedo“ z raznovrstnimi zabavnimi točkami. Po pripravah soditi, katere se delajo za ta večer, pričakovati je lepega splošno zabavnega večera, kateri bode vreden naslednik lanskog zimo prijenega. Uspeh, katerega so imele vse dosedanje bicikliške veselice, nam je porok, da se bo i ta obnesla, in da se bode slavno občinstvo tudi pri tej veselici v mnogobrojnem številu zbralo in dobro zabaval.

— (Ljubljansko gasilno društvo) praznuje, kakor smo že poročali, na sv. Štefana dan, 26. t. m. svojo božičnico, pri kateri bode svirala vojaška godba. Čisti dohodek veselice namenjen je gasilnega društva bolnišnemu zakladu, kateri je imel posebno zadnje mesece za obolele ude mnogo izdatkov. Da se dobrodelenemu namenu kolikor mogoče velika vsota dovede, bodo od ponedeljka počeni udje prostovoljnega gasilnega društva pri Ljubljanskih premožnejših meščanih prosili raznovrstnih daril za šaljivo loterijo. Uverjeni smo, da se bode meščanstvo Ljubljansko tem prošnjam odzvalo z običajno darežljivostjo.

— (Klub amaterjev fotografov) ima v pondeljek dne 15. t. m. svojo mesečno sejo v prostorih c. kr. obrtnice strokovne šole. Pričetek ob polu 8 uri zvečer. Odbor.

— (Za prijatelje glasovirja.) V predvčeranji notici o nakupu dveh pianin pri Pražki tvrdki A. Zub — rekel je pisatelj na dotičnem mestu: Žal, da nemamo nobenega domaćina izdelovalca glasovirov — a to gotovo brez vsacega zlega namena, za kar nam je porok njegov znani domljubni značaj. Z ozirom na včeranje „Poslano“ g. Avgusta Marovta, v katerem naznanja, da ima tudi zalogo domaćih izdelkov, ter, da bi lahko razširil svoje podjetje, ko bi bilo večje povraševanje po domaćih izdelkih, štejemo si v prijetno dolžnost priporočati prav toplo g. Marovta, ki nam je znani kot vrl uarodnjak in strokovnjak. — Govorilo pa se je v prvi vrsti o pianinih, ki so dozdaj pri nas še prav redko dobiti. S tem rade volje dopolnjujemo omenjeno notico.

— (Iz lovskega krogov) se nam piše: Na Kranjskem imamo isti zakon v varstvo divjadi, kakor drugod, a ni nikogar, ki bi zakon izvrševal. Nihče ne paži niti na mitnicah niti na trgu, ima li divjadi, ki je na prodaj, izkaznico lovskega kupnika. Vsa taka divjadi brez izkaznice, imela bi se konfiskovati, prodajalci pa kaznovati. Od dne 1. t. m. je prepovedano streljati jerebic in vendar se jih je te dni mnogo prineslo na trg, ki so vse bile ujetne v zanke. Kdor tako divjadi kupi, dobro ve, da ni prišla po pravilnem načinu prodajalcu v

ondu Ireno pri oknu. Slabo jo je obsevala brleča gledališka svetilnica.

„Irena, kaj ste storili?“ vprašal jo je zamolkl gласom.

„Ah, gospod Volny“, odgovorila je „zdaj govorim z vami lahko brez okolišev. Pregnala sem prikazen bogatstva, ki se je za bip postavila menjaju. Jako me boli, da vam ne morem na vprašanje v parku odgovoriti po vaši želji. Dober, plemenit mož ste, odkritoščeno vas spoštujem, iz dna duše si želim, da mi ostanete prijatelj, toda svoje roke vam ne morem dati, ne osrečila bi vas. Drug, drug poklic čutim v sebi! Podedovala nesem otčevega imena, podedovati nečem niti njegovega bogatstva; kaj je pomagalo vse razkošje in ves lesk moji ubogi, nesrečni majki?! Verno in pobožno hočem spoštovati jedini del njegove oporoke: ono krasoto in svitlobo, katero čutim dedšino njegovo v sebi, ti hočem posvetiti vse svoje življenje. Za zvezdo umestnosti hočem iti. Strijs je že odobril moj namen, da usilil mi je vsoto, katero je prihranil od prispevkov mojega očeta za mojo prvo odgojo. Teta me rada odpušča.“

* * *

roke, marveč le vsled lovskih tativine, zato bi nihče take divjadi kupiti ne smel, prodajalca pa naj bi prijelo redarstvo. Le tako bi bilo možno preprečiti, da se jerebice popolnoma ne uničijo, kar bi bilo škodljivo za lov sam, deloma pa tudi radi tega, ker je jerebica koristna žival. Če pojde pa še dalje tako, kakor doslej, ko so se na zanke ujete jerebice na trgu prodajale po 20 kr. brez vsake ovire, bodo lovski tatovi ves jerebici rod v kratkem ugonobil.

— („Iz posojenega gosli.“) Pred osmimi dnevi prešle so tukajšnjemu učitelju violine g. M. dragocene gosli, za katerih veliko vrednost pa menda „izposojevalec“ ni vedel. Še le po plakatih, nabith po mestnih voglih, ki so obečali darilo 50 gld. onemu, ki bi ovadil storilca ali pa pripomogel, da se pride tatu na sled, bil je neznani storilec opozorjen na vrednost gosli in v toku priprtih dveh prstanov. Včeraj večer našle so se gosli in oba prstanata na stopnicah iste hiše, kjer so izginole pred 8 dnevi. Da torej storilec ni bil pravi tat je dokazano, in si je morda hotel privoščiti le veselje, da vsaj 8 dni igra tudi on na dobrem instrumentu. Če je pa imel res namen tativine, skesal se je vendar še pravočasno in prostovoljno popravil storjeno škodo.

— (Telovadno društvo „Celjski Sokol“) ima prvo redno občno zborovanje v soboto dne 20. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih Celjske čitalnice. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor staroste. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3. Posvetovanje zaradi društvenih prostorov, zlasti telovadnice. 4. Slučajnosti. K polnoštevili udeležbi vabi odbor.

— (Topničarska vojašnica v Gorici,) katero je mesto pred leti zgradilo ob cesti v Miren, bode v kratkem, kakor čitamo v listu „Gorica“, tudi plačana. Računi s podjetnikom g. Hmelakom so završeni in odobreni. Prvotno proračunana vsota 180.000 gld, zvišala se je na 246.906 gld. Ker plačuje vojni erar le 4% najemnino, mesto pa od posojila v ta namen vzetega po 5%, ima torej mesto vsako leto 1% izgube, ne glede na razne poprave.

— (Za okrajnizastop v Brežicah) bodo volitve končane tekom tega meseca. Prvotne volitve so ugodne, zatorej se je nadejati, da pride tudi ta okrajnizastop v narodne roke.

— („Ruska biblioteka.“) Izdaže ruskih romanov v hrvatskem prevodu izšla sta prva dva vezka. Naročnino vsprejema M. pl. Mareković v Zagrebu. Prevel je Tolstoja roman „Mladost“ znani hrvatski pisatelj V. Harambašić.

— („Popotnik.“) Časopis za učitelje in prijatelje šole. Glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev v Ljubljani“ ima v 23. štev. nastopno vsebino: Razpis nagrade. — Temperament gledé na vzgojo otrok. (Fr. S. Lekše.) — Prirodopisni pouk v jednorazrednicah. (H. Schreiner in J. Koprivnik.)

— Iz deželnih zborov. — Iz „Zaveze slov. učiteljskih društev.“ — Vprašanja za pismeno skušnjo sposobnosti za ljudske in meščanske šole. — Družbe sv. Cirila in Metoda redna V. velika skupščina v Ljubljani. (Konec.) — Pisma iz Gradca. (Ignacijev.) Društveni vestnik. — Dopisi in druge vesti. — Raznotnosti. — Natečaji. — Naznanilo.

Dve nenavadno voliki in rudeči roki, ki so po neskromnih svojih silah pripomagale k slavlji prve velikomestne igralke, obrnile so nase pozornost občinstva v prizemlji. Mej aktom pristopil je k lastniku teh dragocenih rok neki gospod in se dotaknil njegove rame.

„Ah, gospod Volny“, vskliknil je Peter Juhoda, kajti njegovi sta bili omenjeni roki. „Pozdravljeni! Ah kako okrevam, ako se morem jedenkrat po dolgem času pripeljati sem, da vidim njen mojstversko igro. In vidite, prvi temelj njeni umetnosti položil sem jaz. Kako izvrstno je igrala!“

„Kakor vselej“, odgovoril je Volny. „Toda povejte, kako se vam godi!“

„O, izvrstno! Postal sem oakrušen!“

„In vaše dostojanstvo?“

„Premagano stališče. Zet sem našega starega.«

Lejte si! In katero iz njegovih hčerk ste se izvolili?“

„Najstarejšo, gospod, najstarejšo. Storil sem tako stari na voljo. In vi?“

„Jaz sem se ravnal po svetu svetega Pavla.“

— (Vode iskat) na Kras je poslalo poljedelsko ministerstvo več strokovnjakov mej njimi tudi znanega preiskovalca notranjskih jam g. Viljema Puticka. Letošnja strašna suša, ko 116 dñij ni bilo dežja, napotilo je vlado do tega in slišati je, da bode vlada že letos stopila pred državni zbor s predlogi, kako bi se dalo Kraševcem pomagati. Gospod Putick meni, da bi se pomankanju pitne vode najhitreje odpomoglo, ko bi se v vsaki vasi napravil jeden oziroma po potrebi več velikih vodnjakov za kapaico.

— (Nove slovenske skladbe.) Ravno kar nam je došel III. zvezek skladb Augusta Armina Lebana, ki ga je izdal brat pokojnega nadarjenega skladatelja slovenskega g. Janko Lebana. Obsega 6 skladb: 1. Prisega, mešan zbor, 2. Brodar, moški čveterospev, 3. Mojemu zavijaču, moški zbor in samospev za bariton, 4. Zadnji večer, mešan zbor, 5. Vojak, samospev za tenor ali soprano s spremjevanjem na klavirji, 6. Venec vipavskih narodnih pesmi, moški zbor. Cena ličnemu zvezku je 40 kr. po pošti 45 kr. Naročnino sprejema izdajatelj, v Avberu (pošta Stanjel pri Sežani). Obširnejše o teh skladbah spregovorimo v jedni prihodnjih številk.

— (Iz Vremenske doline) se nam poroča, da je Josip Cerkvenik, ki je pogorel, kakor smo poročali v 269 štev. našega lista in bil zavarovan pri zavarovalnici „Riunione Adriatica“ prejel vso zavarovalno svoto, dasi tudi ni bil plačal zavarovalnike za tekoče leto in tako bil zgubil vsako pravico kaj zahtevati.

— (Café Muzeum na Dunaju.) Zanimalo bode naše rojake, ki pohajajo Dunaj, kje utegnejo dobiti slovansko, bratovsko društino. Jedno takih zbiralšč je v novejem času zopet, kakor poročajo hrvatski listi, gori imenovana kavarna v sredini mesta, Babenbergerstrasse 5. V tej kavarni so se že zbirali nekdaj Dunaški Slovani, zdaj pa si prizadeva nek poznati hrvatski domoljub ustvariti tam zopet zbirališče Slovanov. Razun mnogo listov v vseh jezicah, nahaja se tam tudi hrvatskih in valjda slovenskih.

— (Čistilnica petroleja v Trstu.) Kakor se poroča, namerava se osnovati konsorcij raznih Dunajskih tvrdk, ki bi zgradile v Trstu veliko čistilnico petroleja, to pa le v slučaji, če se razmere ugodno razvijejo, to je, če postane zakon nek načrt, ki bi omogočil tako podjetje.

— (Zapri) so predvčerajšnji v Trstu 27letnega črevljarskega pomagača I. Zabriča, ker je sokriv tativne na pošti v Sežani, pri kateri je bilo ukradenih 2400 gld. Našli so pri njim uloženo knjižico poštne hraničnice za 600 gld. Brata njegovega Josipa Zabriča so že prej zaprli.

— (Iz Št. Petra na Notranjskem.) Višoka c. kr. deželna vlada je občini v Št. Petru dovolila štiri letne semnje in sicer dne 17. marca, na pondeljek po sv. „Rešnjem Telesu“, dne 9. avgusta in na četrtek po roženkranski nedelji vsakega leta. Ako bode na ta dan nedelja, na prihodnji delavnik.

— (Velika pivovarna v Zagrebu). Po domačih poduzetnikih in delničarjih nameravajo v Zagrebu zgraditi veliko pivovarno, ter se bode morda že početkom bodočega leta počelo z delom. Pivovarna se bode zgradila v najblížnji okolici mesta, da bode pristopna občinstvu. Razven za pivovarno potrebnih prostorov, kleti i. t. d. bode tudi velika zgradba, kjer se bode pivo točilo, poleg nje pa velik vrt za 1500 ljudi. Za posebne prilike, slavnosti in koncerty pa se bode ta vrt lahko razširil tako, da bode za 5000 ljudi prostora. Veliki bajer, iz katerega bode pivovarna dobivala led, rabil se bode lehko tudi za drsalische. V novi pivovarni bode se varilo na leto 20.000 hektolitrov piva, kateri broj se bode lahko podvojil.

— (Bratno društvo Kostanjeviško) ima svoj redni občni zbor dne 28. t. m. ob 5. uri popoludne v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo knjižničarja. 5. Shodni predlogi. 6. Volitev novega odbora.

— (Sadarsko društvo za okolico Mariborsko) ima vsled volitve dne 4. decembra naslednji odbor: Predsednik g. Fran Robič, okr. šolski nadzornik in deželni poslanec; namestnik gosp. F. Ferč, praktitni zdravnik; tajnik g. učitelj K. Sket, blagajnik g. trgovec Silvester Fontana; odborniki gg. učitelj Stiegler, mešan Fr. Girstmayer, nadučitelj Nerat in nadučitelj Fr. Reich.

— (Posojilnica v Mariboru) imela je meseca novembra 57.394 gld. 79 kr. dohodkov, 45.373 gld. 64 kr. izdatkov, torej 102.768 gld. 43 kr. prometa.

— (Ormoška posojilnica) imela je letos do konca novembra 227.961 gld. 3 kr. prometa.

— (Cena novemu vinu) Pri dražbi graščinskega vina pri Mati Nedelji plačevalo se je novo vino po 30—42 kr. liter. Štrtinjak stane po tej ceni do 113 gld.

— (C. kr. kmetijska družba goriška) razposlala je po deželi naslednje vabilo na skupno naročbo bakrenega vitrijola: „Podpisano društvo si je mnogo prizadevalo, da bi moglo po prav ugodnih pogojih priskrbeti dobrega bakrenega vitrijola — in posrečilo se mu je. Zato vabi svoje društvenike in vse druge trterece na Goriškem, naj se oglasijo za skupno naročbo omenjenega blaga pod sledenimi pogoji: 1. cena okoli 24 gld. kvintal; 2. izroči se blago v Gorici v mesecu aprili 1891; 3. varščine (are) je plačati pri naročbi 5 gld. za vsak kvintal, ali 50 kr. za vsakih 10 kilogramov. 4. Dopolnilno ceno plača kupec pri sprejemu blaga; 5. Zavoj je za 250 kilogr. brezplačen; za manjše množine od 250 kgr. plačajo naročniki. 6. Naročiti je najmanj 10 kilogramov. 7. Naročila se sprejemajo do dne 15. marca 1891. 8. Za naročnike, kateri ne preuzevamo bakrenega vitrijola v dobi, ki se jim v svojem času določi, branilo se bo blago na njih stroške v zalogi še osem dñij. Po preteku tega roka se bo smatralo, da naročniki ne pridejo več po blago in varščina, ki so jo plačali, pojde v korist ostalim naročnikom. 9. Na oglase brez dodane varščine v zmislu točke 3. ne bo se društvo oziralo. N. B. Pri tej priliki opozarjam kmetovalce, da bakreni vitrijol v jednakosti sestavi, v kakeršni se z izvrstnim uspehom rabi proti trtni peronospori, je izdaten pripomoček tudi proti peronospora infestans, katera prizadeva znamenito škodo posebno na krompirji in paradižnikih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Požun 12. decembra. V tukajšnji tovarni za meganit bila včeraj popoludne velika eksplozija. V kolibi, kjer so tri deklice polnile patrone z meganitom, razletel se je na mizi ležeči meganit. Eksplozija bila je grozna. Vse tri delavke so na kosce raztrgane, koliba pa razdejana, kakor da jo je veter odnesel. Ostale posamič na nasipu stoječe kolibe so podrte.

Beligrad 12. decembra. Skupščina posvetovala se je v tajni seji o kraljice Natalije spomenici. Liberalcev predlog, da bi se spomenica izročila posebnemu odseku, bil je z veliko večino odklonjen, na kar so razven treh liberalci ostavili dvorano z izjavo, da pri obravnavi tega predmeta nečejo biti prisotni. Obravnavo se je nadaljevala. Tudi Garašanin se je debate udeleževal. Sklep naznani se bode v jutrišnji javni seji. Čuje se, da bode skupščina izrekla se za nekompetentno, ker ni nobenega zakona, po katerem bi se uravnavale razmere mej član kraljevske hiše. V resoluciji pa bode vlado pozvala, naj v sporazumlenji z regentstvom skrbi, da sedanje razmere ne bodo imele slabih posledic.

Peterburg 12. decembra. Državnemu svetu predložil se je načrt za upeljavo državnega zavarovanja živine in žitnih setev.

Praga 13. decembra. Mestne občine Vinohrady priziv proti namestištvu odloku, s katerim se je imenovanje škofa Strossmayerja razveljavilo, je ministerstvo odklonilo.

Dunaj 13. decembra. Društvo „Demokratischer Centralverein“ razpuščeno, ker je prekoračilo svoj delokrog.

Dunaj 13. decembra. Pruska vojaška deputacija razkazovala je danes novi vojaški šotor slušateljem vojne šole,

Pariz 13. decembra. „Journal des Debats“ obovrava finančno delovanje avstrijskega finančnega ministra in poudarja, da je zboljšanje avstrijskih financ pripisovati energiji, s katero je vlada odprla nove vire in vsakotnim večjim davčnim dohodkom.

Razne vesti.

* (Iz mrzle Rusije.) Ker je okrog Orenberga nakrat temperatura pala s 3° nad ničlo na 30° C pod ničlo, je v stepi več potujočih Kirgizov,

konj in ovac zmrznilo. Poginila je nekda tudi celo trgovska karavana.

* (Huda zima na Španjskem.) Na vsem Španjskem je letošnja zima posebno huda. V Madridu imeli so že početkom t. m. nad 12 stopinj C. mraza, kar se že 30 let ni dogodilo. V mnogih krajinah zapadel je globok sneg, razne reke in kanali zamrznali so popolnoma, tako da se lahko jezd čez nje. V Valadolidu zmrznil je 5. t. m. vojak na straži. Huda zima in sneg napravila sta mnogo škode po polji.

* (Očinski svetnik požigalec.) V Hebakovu na Češkem sta se v županovem stanovanju budo sprla župan Josip Vyborni in občinski svetnik Josip Novak. Župan je nazadnje rekel policistu, da je Novaka odpodil iz hiše. Kmalu potem je jela goreti biša dotičnega policista in se sodi, da jo je Novak začgal.

* (Ogerski zajci na Francoskem.) 1000 ogerskih poljskih zajcev postalih se je po naročilu z Ogerske na Francosko, da bi se zboljšalo zajče pleme na Francoskem, ki je že jako opešalo.

* (Požar v Sarajevu.) V sredo nastal je v obližji magistratu in konaku v Sarajevu velik požar. K sreči ni bilo vetrov, da se je mogel požaromejiti. Obe gasilni društvi Sarajevski delali sta požitovalno in so se posebno obnesli hidranti nogega vodovoda, ki so prav izvrstno služili.

* (Ganjiva otroška ljubezen.) V Elbingu je zbolela žens poštnemu tajniku za sušico. Dvanajstletna njena hčerka pisala je brez vednosti staršev profesorju dr. Kochu v Berolin, prošeč ga za zdravilo za mater. Kochova soprga odpisala je te dni deklici in je naznana, da se želja njena izpolni.

* (Krogla 20 let v telesu.) V Augsburgu so te dni pri neki operaciji bivšemu vojaku izrezali kroglo, ki mu je ostala v telesu izza nemško francoske vojne pred dvajsetimi leti. Možu se je tedaj bila rana zacetila in nosil je kroglo v sebi 20 let, pa sam za to ni vedel.

* (Srečo se mora imeti.) V Olomuci stavljen je nekdo številke 12, 7, 57, 64 in 47 v desetih različnih kombinovih terah in dobil tudi toliko dobitkov. Dobil je vkljue 40.000 gld.

* (Gledališče pogorelo) je v noči 7. t. m. v Clermont Ferrandu na Francoskem popolnoma do tel. Jedno uro po končani predstavi nastal je požar, ki je bil tako silen, da so bila poslopja v veliki nevarnosti. Kako je nastal ogenj, ni znano.

* (Iz barema pobegla.) V makedonski vasi Orakec na srbski meji imel je bogat Turak Fazli beg lepo hčerko Fatmo in lepega sluga Makedonca Stojka Karaklijia. Mlada človeka sta se zavljubila. starec je to izvedel, slugo dal zapreti. Kmalu se je pa premislil in ga je izpustil, pa le s pogojem, da se pomohamedani. Stojko si je izprosil čas, da se premisli. Po noči potem je pa Stojko pobegnil z Fatmo v Blagotinco v Srbijo. Tu sta se mlada človeka hotela po pravoslavnem obredu poročiti. Ko sta se baš peljala v cerkev, prišli so turški podkonzu, vaški starosta, dva visoka okrajna uradnika in so pozvali dekle, da se povrne domov. Ker se je dekle branilo, so jo s silo deli na voz in odveli. Dekle pa živo ni video več svoje domovine. Po potu si je vzelo strupa, ki ga je imelo pri sebi.

* (Strašna rodbinska tragedija) pri godila se je v Ulički v biharskem komitatu. Tamšnji stanovanik Jurij Nagy ubil je iz ljubosnosti svojo ženo, potem pa svojemu polletnemu otroku s sekiro prekalil glavo, nazadnje se pa v gozdu sam obesil.

* (Zarubljeni zajci.) Blizu Eisenberga na Nemškem bil je velik lov. Ubili so 71 zajec. Ko so bili loveci najboljše volje, prišel je soduji izvrsitelj in zajce zarubil na ukaz nekega upnika, kateremu je bil najemnik lova precejšnjo vsoto dolžen.

Razpis nagrad.

V smislu sklepa upravnega odbora „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ od dne 7. decembra 1890 razpisuje podpisano uredništvo „Popotnika“ tem potem za tri najboljše izvirne razprave ali pedagogične, šolsko-politične, ali didaktično-metodične vsebine — ne da bi določilo kakšno posebno nalogu — tri darila po

4. 3 in 2 cesarska zlata pod temi-le pogoji:

1. Razprave, ki se poganjajo za darila, morajo biti pri dospoljatvi kot take označene in imeti na čelu svoje geslo; baš isto geslo se ima nahajati na priloženem zapečatenem ovitku, v kojem je adresa pisateljeva.

2. Uposlana dela „za nagrado“ se bodo po poljubni izbiri uredništva v „Popotnik-u“ 1891. l. priobčevala. Dela čez 1/2 tisk. pole obsežna, ki se ne dadó lahko razdeliti v 2 številki, se navadno ne sprejemajo. Da je delo kratko, ne more biti uzrok, da bi se odklonilo.

3. Ko so se dela priobčila, sodijo o njih posebni ocenjevalci in naznani uredništvo one 3 spise, katera so spoznali (tako po nalogi, katero si je pisatelj izbral, kakor po vsebinu in obliki itd.) za najboljše. Uredništvo potem takoj objavi to razsodbo in razpošlje darila.

Imena pisateljev se oznanijo le tedaj, ako dočni v to privolijo. Dela, ki se niso ponatisnila, kakor ovitki z geslom neobdarjenih spisov vrnejo se, ako kdo to zahteva, do 30. maja 1892. l., ne-reklamovani pa se po tem roku uničijo.

4. Volitev ocenjevalec vrši se po prihodnji delegaciji „Zaveze“, ko bi pa ta odklonila, poskrbi uredništvo za to, da pridobi za oceno del in prisodbo daril odlične strokovnjake.

Maribor dné 10. decembra 1890.

Uredništvo „Popotnik“-a.

Siguren zdravilen uspeh. Vsem, kateri trpi vsled zapretja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja glavobolja, potmanjkanja sastij do jedij in drugih slabostij, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljice i gld. — Vsak dan ga razpošilja po poštnem povzeti A. Moll, lekarnar, e. in kr. dvorni založnik, na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahteva se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

4 (55 16)

c. in kr. privil. restitucijski fluid
(voda za umivanje konj)

pristni se dobi samo z varstveno znamko, ki je zraven, v vseh lekarnah in droguerijah avstrogerske monarhije. — Cena gld. 1.40.

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji Franca Ivana Kwizde, c. in kr. avstrijskega in kraljevega rumunskega dvornega zalagatelja za živinozdravniške izdelke.

(202—11)

,LJUBLJANSKI ZVON“
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Celi izdaji današnjega našega lista priložen je zapisnik priporočanja vrednih knjig iz zaloge Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg ove knjigarné v Ljubljani, na kar čitatelje naše posebno opozorujemo.

Zahvala.

Velecenjeni gospod Josip Gorup, deželni poslanec, veležec i. dr. na Reki, blagovohi že podariti Postojinskemu gasilnemu društvu v napravo voza za gasilce 20 gld. Za ta velikodušni dar se blagemu dobrotniku v imenu gasilnega društva najtopleje zahvaljuje.

Postojina v 11. dan grudna 1890.

Matija Petrič,
načelnik.

Tečajek:
12. decembra.

Pri Maliči: Pressburger, Markovsky, Glas, Wolf Urbach z Dunaja. — Kochler iz Solnograda. — Brodnik iz Ljubljane. — Weber iz Trsta. — Makesch iz Celja.

Pri Stomu: Klinar z Bleda. — Cejet iz Trsta. — Lorenz iz Bejaka. — Andrian iz Ljubljane. — Starc iz Kamnika.

Pri bavarskem dvoru: Pendl iz Gradea.

Ustari se v Ljubljani:

12. decembra: Avgusta Vessel, okrajnega glavarja vdova, 63 let, Nove ulice št. 5, za mrtvoudom.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrna v mm.
12. dec.	7. zjutraj	739.3 mm.	-11.6°C	sl. svz.	obl.	
	2. popol.	740.0 mm.	-5.0°C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	742.3 mm.	-8.4°C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura -8.3°, za 7.5° pod normalom.

J. Giontini v Ljubljani
trgovina s knjigami, umetninami, muzikalijami in papirjem
priporoča za

božična darila

svojo veliko zalogo knjig s podobami, knjižic za mladino, sijajnih knjig, antologij, klasikov, romanov, potopisov, potem konfekcijskih papirjev, pisnih map, pojzovskih in spominskih knjig, okrašav za božično drevesce, narejenih jaslic, elegantnih pisal, fotografiskih albumov v raznih velikostih, gosel, kitar, citer; nadalje primerno darilo Engelovo patentovano podlogo na pivnem kartonu za 1891 za pisarne in salone po gld. 1.50, Cimpermanove pesmi vezane gld. 1.60, knjižnice za otroke v elegantnem kartonu gld. —70 itd., itd.

Uljudno vabim na ogled svoje božične razstave, hkrati naznanjam kot novost, da se „Kazale dni in mesecov“ v ploščevinskem zatiku s slovenskim tekstrom dobiva po 60 kr., po pošti 70 kr.

Dunajska borza

dné 13. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 89 —	gld. 89-20
Strebrna renta	89 —	89-20
Zlata renta	107.85 —	107-70
5% marena rents	102.20 —	102.45
Akcije narodne banke	982 —	982 —
Kreditne akcije	3.275 —	302.25
London	115 —	114.90
Strebro	—	—
Napelj	9.10 1/2 —	9.10 1/2 —
C. kr. cestini	46 —	45 —
Nemške marke	56 21/2 —	65 50
4% državne srečke iz 1. 1854	25 gld.	131 gld. — kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100 —	177 — 25
Ogerska zlata renta 4%	102 —	75 —
Ogerska papirna rents 5%	99 —	70 —
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120 —
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	113 —	50 —
Kreditne srečke	100 gld.	184 — 50
Rudofove srečke	10 —	19 —
Akcije anglo-avstr. banke	120 —	160 — 80
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	214 —	—

Težko prebavljenje,

katar v želodci, dyspepsija, pomanjkanje siasti do jedij, zgage i. t. d., daje **katari v sapniku**,

zasišenje, kašeji, hripavost mnoge nadlegujejo in te opozarjam na (15-7)

OLAVNO SKLADISTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
najčistija lužna
KISELINE

katera se po izrekih najprvih medicinskih avtoritet rabi z najboljšim uspehom.

Službe išče

več, trgovskih pomočnikov, grajskih slug, kočijažev, prodajalničnih slug, blagajničark, mutačaric, kuharic, prodajalk, hišen in pestuni, govorečih slovenški in nemški.

Ponudbe gospodarjev vsprejema **Fr. Müller-jev**
Aunctionebureau v Ljubljani. (900—2)

Denarna posojila

posreduje povračila zmožnim osebam diskretno proti akceptu ali dolžnemu pismu, povračljiva v malih obrokih (698—12)

agentura GELB v Budimpešti, Karlsring 13.

Vprašanjem priložita naj se 2 marki za odgovor.

Zobozdravnik Schweiger
stanuje hotel „Stadt Wien“

(pri Maliči)

št. 23 in 24 — II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoludne, od 2. do 5. ure popoludne

Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2. 1. ure.

Najnovejše iznajdbe v zobozdravništvu. — Najboljši plombe, po barvi zobem prikladne. — Za vsa dela se jamči. (800—14)

Dorsch-evo olje iz kitovih jeter

DORSCH

najistejše, najsvažejše in najuplavnejše vrste medicinalno olje iz kitovih jeter.

Staropreverjeno sredstvo proti kašlu, zlasti pri plučnih bolezni, škrelefjilih itd.

Malá steklenica 50 kr., dvojna steklenica 90 kr.

Bergensko Dorsch-evo olje iz kitovih jeter v trioglatih steklenicah 1 gld. (793—14)

Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“

Ludovika Grečel-na

v Ljubljani, na Mestnem trgu 11.

Pobratimi.

Roman.

Spisal

dr. Josip Vočnjak.

Cena 1 gold. 20 kr.
(s poštino vred).

Svoji k svojim!

Veseloigr v 1 dejanji.

Spisal

dr. Josip Vočnjak.

Cena 30 kr. (s poštino vred).

Obe knjigi dobivata se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani in pri kujigo-

tržcih.

KWIZDE

protinski fluid

200 l) že več let preverjeno domače sredstvo in prekušeno krepilo pred veličimi napori in po njih, dolgih in marših Varstvena znamka, itd. itd.

Da se izogne zamenjanjem, naj se pri kupovanju vedno zahteva Kwizdov izdelek in pa na gorenjo varst. znamko. Cena steklenici 1 gld. a. v. Fran IV. Kwizda okrožna lekarna Korneburg pri Dunaji, e. in kr. avstrijski in kr. rum. dvorni zalagatelj. Pristen se dobiva v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, katere teče iz breze, ako se navrta njeni deblo, je od pamsteka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu znamjetja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer žnju obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan nezamejne od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogorce, nosno rindečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZO-E-MILO.

Najmlješe in najdobrodjejše milo, za kojo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna tarifa je vsprejema W. Hean, Dunaj, X.

Nepresegljivo za zobe

je

I. salicilna ustna

voda

aromatni, upliva okrepčevajoče, zabranjuje gnijobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. — Jedenika velika steklenica 50 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Pitane purane, kapune, piške za pečenje in crenje, žive in iztrebljene, štajerske zajce in druge delikatese in vina
ima po ceni

Janez Kaplja

na Starem trgu štev. 19.

(897-2)

Trgovina z železnino Albina C. Ahčina

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

ima vedno

(76-8)

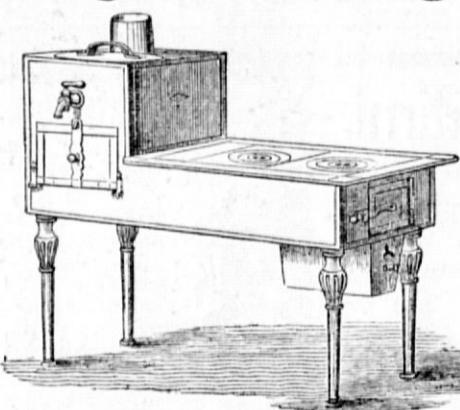
bogato zalogo pečij

samostalnih

štetilnih ognjišč

in posameznih delov za nje, kakor vratie, vratie ognjišče za silo, ognjiščnih oklepov, roštov za praženje, plat, cevi za dimnikle i. t. d. i. t. d.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

St. 23.597.

(912-1)

Razpis.

Zaradi oddaje dobave stavbinskega in rezanega lesa, kakor tudi kamnoseških del in materiala, potem zaradi oddaje mestne vožnje za prihodnji trienium, t. j. za 1891., 1892. in 1893. leto, vršile se bodo pismene dražbene obravnave pri podpisanim mestnim magistratu v pisarni mestnega stavbinskega urada, Špitalske ulice št. 10 v prvem nadstropji, in sicer:

- 1.) za dobavo stavbinskega in rezanega lesa
dné 17. decembra
- 2.) za dobavo kamnoseških del in materiala
dné 18. decembra
- 3.) za oddajo mestne vožnje
dné 19. decembra

vsakokrat ob 10. uri dopoludne.

Dotični pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v pisarni mestnega stavbinskega urada v navadnih uradnih urah vsakemu na ogled. Dotični podjetniki se vsled sklepa mestnega magistrata z dné 5. decembra t. l. opozarjajo, da se bodo vsprejemale ponudbe le posameznih obstoječih firm in posameznih podjetnikov in da so določena vadja pred dražbo dražbenemu komisiju uročiti ali pa pri mestni blagajnici deponirati.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 11. decembra 1890.

ILUSTROVAN NARODNI KOLEDAR za leto 1891.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v „Národní Tiskarni“ in v bukvarnah J. Glontini-jevi in M. Gerber-jevi v Ljubljani. Naroča se pa lahko v vseh bukvarnah.

→ Cena 50 kr., po pošti 60 kr. ←

Vsebina: Popolen kalendarij, koledar in cerkveni koledar. Vremenski ključ, Statistički pregled Avstro-Ogerske. Žrebanje srečk. Deželni patroni in njih praznovanje. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji evropski. Vojvodina Kranjska: Vsi deželni zastopi, deželni odborniki, deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov, c. kr. notarji, advokati, zdravnik, trgovini in obrt, kmetijska družba, cerkvena uprava, rudniška oblastva, učilišča, prometni zavodi, gasilna društva i. t. d. Vojaška oblastva. Pešpolki. Konjica. Lovski batajoni. Bosenske čete. Topničarska četa. Ženjska četa. Sanitarna četa. Povožna četa. Brambovci. Moriarica i. t. d. Državne barve evropskih držav. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzozavni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov ter pristojbine za pravne posle in privilegije, koncesije, potne liste i. t. d. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Naši zaslužni možje: Dr. Jernej Zupanec (s podobo). Božidar Raič (s podobo). Janez Šubic (s podobo). Ivan Dolinar (s podobo). Razgled po svetu. Humoreska. Naznanila.

Naznanilo.

Prva in največja trgovina z igračami F. M. SCHMITT-a

v Špitalskih ulicah

usoja se p. n. čast. občinstvu uljudno naznanjati, da zaradi velike zaloge igrač večji del proda po tovarniški ceni, zatorej prosi za blagovoljni obisk in naročila.

(872-2)

Št. 22.068.

(907-1)

Razglas.

Kakor znano, se ima leta 1891. zopet vršiti ljudsko popisanje po staleži 31. dné decembra 1890. leta.

ŠS. 19. in 23. predpisa o ljudskem popisanju, kateri je bistven del postave z 29. dné marca 1869. leta (drž. zak. št. 67) določata, da je vsak stanoviški imetlj, oziroma vsak družinski glavar obvezan, gledé onih stanovišču pripadajočih moških oseb, ki so rojene v letih od 1871. do uštevšega 1881. in imajo domačinstvo v jednem v državnem zboru zastopanih kraljestev in dežel, pripravljen imeti koleka prost, brezplačno preskrbljen posnetek iz knjig rojstvenic ali pa povrjen prepis rojstvenega lista.

Vsak stanoviški imetlj, oziroma družinski glavar, v kojega stanovišči se nahajajo take osebe, je torej, ako že nema poverjenega prepisa dotičnega rojstvenega lista, obvezan, da si preskrbi najpoznejše do konca tekočega leta potrebni rojstveni list. Obrniti se mu je zategadelj nemudoma na dotični župni, oziroma matrični urad, pri katerem je krst, oziroma rojstvo zabeleženo, da dobi omenjeni, za ljudsko popisanje potrebni rojstveni list.

Ob jednem bodi prebivalstvu Ljubljanskemu priporočeno, preskrbeti si za vsak slučaj pravočasno sploh pri izpolnitvi naznanih potrebna dokazila, posebno rojstvene in domovinske liste ali mestu teh tudi delavske ali poselske knjige.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 25. novembra 1890.

Župan: Grasselli s. r.

Za čas stavbe

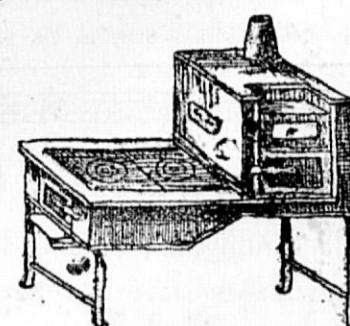
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(9-55)

Za poljedeljstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zohovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom svež Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Služba rudniškega zdravnika.

Pri podpisani c. kr. rudniški direkciji se oddaje **služba rudniškega zdravnika** z dostenjanstvom in dohodki X. dostenjanstvenega razreda, s 400 gld. popotnine, 38 gld. za drva za pisanino in s prostim stanovanjem proti odbitku polovice službene dolklade, in sicer proti temu pogoju, da bodo na novo nastopivši rudniški zdravnik še le po triletnem brezmadežnem službovanji na poskušnjo, mej katerim časom pa se mu more služba polletno odpovedati, stalno nastavljen, in da se mu bodo v tem slučaji tri poskušna leta v odmero pokojnine, ne pa v petletne doklade uštela.

Službene dolžnosti rudniškega zdravnika določuje službeni red.

S 50 kr. kolekovanje prošnje z dokazom starosti, krepke telesne postave, dosedanjega zdraviškega službovanja in znanja nemškega in slovenskega ali kacega druga slovanskega jezika, kakor tudi doktorstva medicine in kirurgije in magisterstva o porodništvu, naj se

do 10. dne prosinca 1891

pri podpisani c. kr. rudniški direkciji uložé.

Na prosilce z daljšim službovanjem v bolnišnicah se bodo posebno ozir jemal.

IDRIJA, dné 13. grudna 1890.

C. kr. rudniška direkcija.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNİKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zborna. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je tako elegantno, po najnovješem vzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Vabilo.

Že mnogo let oproščajo se blagovoritelji čestitanja ob **novem letu** in ob **godovih** s tem, da si jemljó **oprostne listke** na korist ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja si mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da sta razpečavanje oprostnih listkov tudi letos drage volje preuzeila gospoda trgovca **Karol Karinger** na Mestnem trgu štev. 8 in **Albert Schäffer** na Kongresnem trgu štev. 7.

Vrhu tega bodo v zmislu obstoječega ukrepa občinskega sveta mestni uradni sluge kakor lani tudi letos raznašali oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor do sedaj položiti **petdeset krajcarjev** in na upisni pôli poleg imena pristaviti število vzetih listkov.

Velikodušnosti neso stavljene meje.

Pismenim pošiljatvam bodi pridejana razločna adresa.

Imena blagovoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat
deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 3. decembra 1890. leta.

Župan: Grasselli.

In najboljše in najmodnejše

Brnsko blago za obleko

v odrezkih po 3:10 metrov za vso obleko za gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.— in več.

Blago za zimske sukuje in ogrtäche

v odrezkih po 2:10 metra za jedno zimsko suknjo ali ogrtę gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 15.—, 20.— in več.

Štajerski loden za lovsko suknje in menšikove v odrezkih po 2:10 metra gld. 5.—, 6.—, 8.— in več.

Blago za podlage ogrtęcev in zimskih sukenj 1 meter gld. 1.—, 1:50, 2.—, 4.— in več.

Nadalje blaga za suknje častite duhovščine, črni peruviane in doskine za salonsko obleko, črni in barvasti tifel prodaja

tovarniška zaloga finega suknja
VINCENČ NOVAK, BRNO
Zetay trh, 13.

Razpošilja le proti predplačili ali povzetju. Če se poprej plača, pošlje se blago poštne prosto. Neugajajoče se nazaj vzaime.

Uzoreci zastonji in franko.

(665—15)

Brnsko blago za obleko.

KAROL TILL, Ljubljana, Spitalske ulice 10.

Božična darila.

Knjižice s podobami, knjižice s pravljicami, knjižice za mladino, predloge za slikanje, modelirske kartoni, figure za oblačenje, igre za mladino in odrasle, poezijski in pisni albumi, dnevni, avtografski albumi.

Okrašave za božično drevesce

lampijoni " "

sneg " "

luči " "

svečniki " "

gvirlande " "

obeski " "

lasci " "

Angelčki in Ježuščki, zlata in srebrna pena, mape in podobe za jaslice.

Božična darila.

Prirodopis v podobah, živalstvo v 250 podobah v porabo pri nazornem nauku.

Cena 3 gld.

Velika zaloga
vsega
šolskega orodja.

Božična darila.

Albumi s posnemnimi podobami, albumi za pisne marke, relifni albumi, škatljice za barve, šolske torbe, risila, pasovi za knjige, peresniki, beležnice, molitvene knjige, načrte knjige, načrtni bloki, albumi za fotografije, mape za muzikalije, pisne mape z opravo in brez oprave, pisne podlage iz usnjenega sukna, pisala, pismeni smugi, peresna brisala.

Pisni in stenski koledar, dnevni in tedenski blockkoledar, notični in beležni blockkoledar, žepni in listniški koledar, orjaški in mignonblockkoledar, salonski blockkoledar, dijaški koledar, podložni koledar v vseh izdajah.

Pismeni papir s kuverti v kasetah in mapah, v formatu četrtinke in osmerke, s pismenimi glavami in tiskanimi firmami.

Vizitnice.

Novosti v papirni konfekciji, cartes de correspondance, razkošne kasete, najfinejše narejene, s cvetlicami in raznimi umetnimi utiski.

Utišnjeno galanterijsko blago iz usnjene lepenke, omotki za cvetlične lonce, toki za kralče, toki za užgalne klinčke, okenski predložki, mizni položki, šivankine blazinice, delavske torbice, pečni zastori, časopisne mape, stenske torbe, torbe za karte, okviri za fotografije, svetilnični krožniki, papirni koši, srajčnovratniški kartoni, toki za glavnike, krožniki za kozarce, toki za škarje, Etagères.

708—12

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsek dan se proda: (874-2)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov

je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčica pri vratnih, želodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hribovosti, kašljjanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi

(481-26) jaka fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organičnih in želodec otežjujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supanu; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranji: F. Dollenz; v Logateci: J. Tolazzi.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešuje in napenjanja odstranjujoče ter mili raztopljaljoče

domače sredstvo.

(88-32)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnina je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skor v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobijo:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izbornno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čistenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnina je moja tu dodana zakonito varovana varstvena znamka.

Glavna zaloge

B. FRAGNER, Praga,

ul. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Brnski sukneni ostanki

2-10 metra za celo zimsko suknjo. — Palmerston gld. 5.50.

Sukneni ostanki

3-10 metra za vso zimsko obliko gld. 5.—

Loden

za lovsko suknje 2-10 m. gld. 5.—

Sukneni ostanki

za cele hlače, progasti ali križasti, 1 ostanek velja gld. 3.50.

Svilneno

grebenasto sukno le najnovejše v proggi, 1 cele hlače gld. 6.—

Blago za uniforme

ces. kr. uradnikov, finane, veteranskih društv in požarnih bramb po najnižjih cenah. (789-8)

Bernhard Ticho BRNO

Zelny trh št. 18.

Razpošiljila se proti povzetju.

Uzoreci pošiljajo se za stonj in franko.

Elegantno opravljene karte za uzorce le najnovejše v bogati izberi pošiljanja na zahtevanje gosp. kroškim mojstrom.

Razglas.

Podpisana podobčina dajala bode na javni dražbi dné 18. decembra t. l. ob 10. uri dopoludne sledče na 6 let v najem:

Vse pritlične prostore v tukajšnjem šolskem poslopji, obstoječe iz lepega stanovanja, kuhinje, velike kleti i. t. d., potem prav pripravno ledenoico, velik prostoren hlev, prostorno šupo z jako priličnim prostorom za skladanje lesa in jedno ogrado.

Podobčina na Rakeku

dné 10. decembra 1890.

Anton Svet, podžupan.

! Za Božič!

Kakor vsako leto, priporočam tudi letos p. n. čast. trgovcem svojo veliko zalogu različnih, času primernih predmetov, ter navajam nastopno:

Nad tristo (300) vrst mlénih in šaljivih predmetov po vsakej ceni, od 1 kr. do 1 gld., potem škatljice (Bonbonier), atrapov (Atrapen) v vsakej velikosti, boubonov od navadnih do najfinješih, poslednjih letos mnogo več od prejšnjih let, n. pr. čokoladnih, praline-, fondant-, gumi-, likuer-bonbonov i. t. d., z najfinješim okusom.

Za Božič priporočam p. n. čast. gospem in gospodinjam največjo zbirko sladčic za okrašenje božičnih dreves in za božična darila.

Odslej dobiva se pri meni tudi sadje v steklenicah (Compot), kakao-prašek (Cacao-pulver), čokolada za ukuhati.

Ker imam v tej stroki dobro izurjene moči, jamčim za dobro blago in najnižjo ceno.

Zunanja naročila izvršujem točno. — Manjša naročila le proti povzetju. — Cenike pošiljam na zahtevanje franko.

JOSIPINA ŠUMI

sladčarska obrt

(863-4)

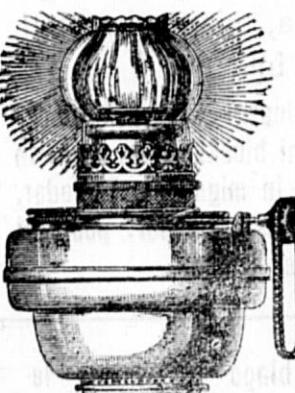
v Ljubljani, na Kongresnem trgu (v Zvezdi) št. 13.

Astralne svetilke ustavek z gorilem

20" z 58 svečami svetlobne moči

30" z 104 " "

Dunajska bliskovna svetilka 30" ustavek z gorilem

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilke v Evropi.

DITMAR-SVETILKE

po 4 do 157 sveč svetlobe.

Sezona 1890. NOVOSTI. Sezona 1890.

Svetilke s stebri in stojali s čipkastimi strešicami. — Viseče in

mizne svetilke z najfinješi dekoriranimi majoličnimi podobami. —

Staronemške viseče, mizne in stenske svetilke, črne, s pristno bakreno garnituro.

Zaradi velike svetlobe se posebno priporočajo:

Solnčni gorilec s 15 in 18", svetloba 27 in 42 sveč.

Briljantni meteorni gorilec s kroglastim plamenom:

Velikost: 15", 20", 25", 30", 35", 40"

Svetloba: 31 50 70 87 138 157 sveč.

Dunajska bliskovna svetilka 30", svetloba 105 sveč,

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

Astralne svetilke 20 in 30", svetloba 58 in 104 sveč.

Astralne svetilke se morejo zaradi posebne oblike lahko postaviti v razne svetilniške podstavke. (707-13)

Svetilka s stojalom s čipkasto strešico.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi

Tovarniška znamka.

vsaka boljša trgovina s svetilkami.